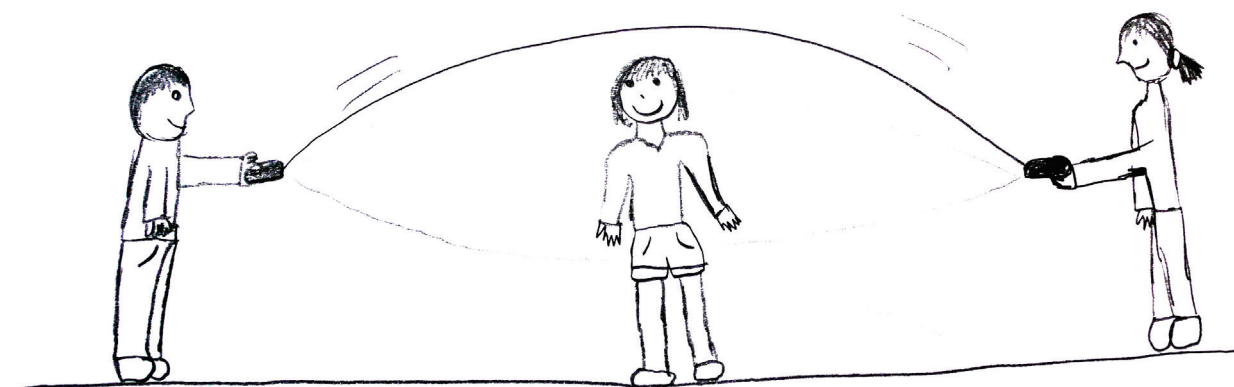

Faglig strategi

FOR ARBEJDET MED BØRN OG UNGE I UDSATTE POSITIONER

Forord

Vores vision er lighed af livschancer.

Vi arbejder for at skabe de bedst mulige vilkår for børn og unge i udsatte positioner. Så børn og unge kan udvikle sig og trives og kan tilegne sig forudsætninger for at kunne vælge og realisere den tilværelse, de ønsker.

Faglig strategi for arbejdet med børn og unge handler om kvalitet i børns og unges liv.

Som fagpersoner interesserer vi os for, hvordan det er at være barn eller ung her og nu, mens barndommen står på. Vi interesserer os også for, hvordan det kommer til at gå barnet eller den unge på langt sigt.

Vi adresserer de strukturelle forhold, der påvirker børn og unges liv. Vi arbejder med de fællesskaber, processer og relationer, som børn og unge selv er en del af, har mulighed for at påvirke og kan have egne opfattelser af.

Vi er opmærksomme på, at børn og unges udfordringer er forskellige og at de kommer forskelligt til udtryk fra barn til barn og fra ung til ung.

Vi arbejder for at øge lighed af livschancer.

Formålet med vores arbejde er:

1. at sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø
2. at sikre barnets eller den unges muligheder for personlig udvikling og opbygning af kompetencer til at indgå i sociale relationer
3. at understøtte barnet eller den unges skolegang og mulighed for at gennemføre en uddannelse
4. at fremme barnet eller den unges sundhed og trivsel
5. at forberede barnet eller den unge til et selvstændigt voksenliv

Effekten af vores bestræbelser skal have positiv betydning for det enkelte barn og den enkelte unge. Strategien beskriver de faglige værdier og de indsatser vi arbejder med.

Om strategien

Denne strategi er en faglig målgruppestrategi for arbejdet med børn og unge i udsatte positioner. D.v.s. hvor bekymringen for den enkeltes trivsel og udvikling er så alvorlig, at der kan være behov for hjælp og støtte med afsæt i servicelovens bestemmelser.

Strategien skal læses og forstås i sammenhæng med Gribskov Kommunes Børne- og Ungepolitik samt Strategi for inklusion for unge- og børneområdet.

Strategien er bygget op omkring fire overordnede temaer:

- forståelse af udsathed
- værdier - forebyggelse, empowerment og partnerskab, tværfaglighed og flerfaglighed
- myndighedsvaretagelse
- støtte og forandringsarbejde

Strategien er målrettet fagpersoner.

1. Hvad er udsathed?

Udvikling, trivsel, selvstændighed på den ene side og udsathed på den anden side kan forstås som hinandens modsætninger. Når børn eller unges udvikling, trivsel og selvstændighed trues eller mangler, betegner vi deres position som en udsat position.

Definition af udsathed

Der er ikke en fast definition af udsathed blandt børn og unge. Hverken i lovgivning eller i forskning.

Af Serviceloven fremgår det at "formålet med hjælpen er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten" og om at "fremme børns og unges udvikling, trivsel og selvstændighed".

Risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer

Socialforskning om udsathed har til dels fokus på risikofaktorer (belastning) og til dels fokus på beskyttelsesfaktorer (resiliens; fagbegrebet resiliens kan oversættes til modstandsdygtighed). Det er vigtigt at holde sig for øje, at inden for forskning taler man om faktorer og samspil mellem faktorerne. Man taler **ikke** om årsager og virkninger.

Dette fordi der **ikke** er en deterministisk årsagssammenhæng mellem ressourcer, adfærd og livschancer. Når forskningen finder en statistisk sammenhæng mellem bestemte faktorer (for eksempel mellem belastningen i barndommen og arbejdsløshed eller forældrenes uddannelse og børnenes uddannelse), er det **ikke** det samme som, at der er en direkte årsagssammenhæng.

Forskningen peger på, at udsathed opstår, når risikofaktorer i bestemte kombinationer optræder over længere tid. Med andre ord, er der flere risikofaktorer på spil, og de kan tilsammen bidrage til, at barnet eller den unges positioner bliver udsat.

Forskningen peger også på, at belastningernes omfang og deres varighed har betydning for børn og unges udvikling. Mange børn kan klare en enkelt eller nogle få risikofaktorer. Men stiger antallet af risikofaktorer, stiger sandsynligheden for at barnets udvikling belastes af dem. Vedvarende eksponering for stressende/belastende livsomstændigheder ser ud til at have dybere indvirkning på børnenes udvikling end korterevarende hændelser.

Ifølge forskning kan beskyttelsesfaktorer findes hos barnet/den unge, hos familien og i omgivelser. Som eksem-

pler på beskyttelsesfaktorer hos barnet kan nævnes oplevelse af mening, håb og sammenhæng, interesser, færdigheder, kognitiv kapacitet. Som eksempler på beskyttelsesfaktorer hos familien kan nævnes forældrekompetencer hos mindst én af forældrene, perioder af følelsesmæssigt givende samspil med forældre, familiens mestringsstrategier, forældre som tillader hjælp. Som eksempler på beskyttelsesfaktorer i omgivelserne kan nævnes tilknytning til en voksen, deltagelse i forskellige udviklingsfremmende fællesskaber, deltagelse i fællesskaber med gode rollemodeller.

Belastning og resiliens kan ikke ses uafhængigt af kontekst. Forsknings- og erfaringsbaseret viden om risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer skal anvendes med omtanke og under hensyntagen til den konkrete kontekst i et givet miljø.

Grader af udsathed

Forskning og erfaringer fra praksis viser også, at udsatte positioner er udsatte på forskellige måder. Udsathed har grader.

Medierne fokuserer tit i deres omtale af børn og unge på ekstremer. På den ene side de velfungerende børn og unge og på den anden side børn og unge som var udsat for vold, seksuelt misbrug og groft omsorgssvigt uden at nogen greb ind. Det giver et billede af en sort-hvid verden. Men udsathed kan bedre begribes som en verden af grånuancer, der findes mellem skalaens sort-hvide ydre punkter.

Det er ikke entydigt, hvornår et barn eller en unges position kan betegnes som en udsat position. Det er en konkret faglig vurdering foretaget af fagfolk omkring barnet/den unge og familien. Barnet/den unge og familien inddrages altid i vurderingen.

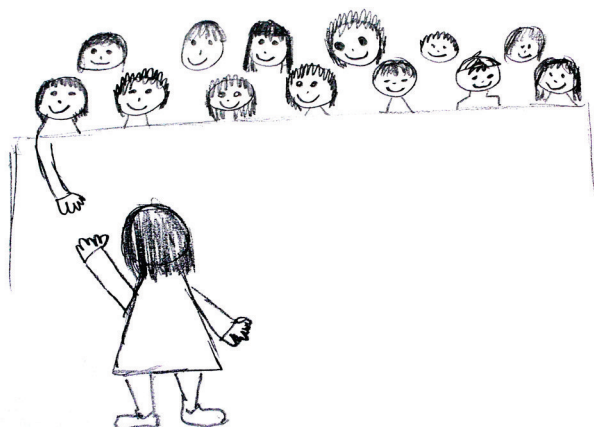
Helhedsperspektiv

Forståelsen af udsathed er ikke en entydig statisk størrelse. Den ændrer sig i takt med forandringer i samfundet. Forståelsen påvirkes også af forskellige faktorer, for eksempel strukturelle, politiske eller kulturelle forhold. De forhold, som loven foreskriver at tage i betragtning, når børn og unges udvikling, trivsel og selvstændighed skal vurderes, omfatter:

1. udvikling og adfærd
2. familieforhold
3. skoleforhold
4. sundhedsforhold
5. fritidsforhold og venskaber
6. og andre relevante forhold.

MÅLSÆTNINGER

- Fagpersoner skal se, høre og forstå børn og unge i alle de kontekster, de befinder sig i. Det vil sige i hjemmet, dagplejen, daginstitutionen, skolen, i fritiden mm. Ved at se, høre og forstå barnet eller den unge i alle deres kontekster og i de relationer, de i disse kontekster opbygger til andre mennesker, ses ikke bare svagheder, men også styrker, og mulige løsninger kan træde frem.
- Det er et mål, at **alle** fagpersoner i den kommunale organisation samarbejder aktivt om hjælp og støtte til de børn og unge, der er bekymring om, og som vurderes at have brug for støtte og hjælp.
- Det er et mål, at fagpersoner samarbejder aktivt om støtte og forandringsarbejde med de kommende og nybagte forældre, som vurderes at have brug for støtte til at kunne tage vare på deres barns udvikling og trivsel.
- Barnet, den unge og familiens perspektiv skal altid inddrages for at opnå en forståelse af barnet, den unge og familiens intentioner, værdier og handlemuligheder.
- Alle faglige miljøer skal arbejde med begreber som familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, udvikling, adfærd, fritid og venskaber. Så de kan udvikle en fælles forståelse for de tegn, der kan lægges til grund for en konkret vurdering om barnet eller den unges situation forbedres.
- Fortællinger har betydning for resiliens. Fortællinger kan skabe distance til og nye perspektiver på egen situation. Fortællinger kan tilskrive mening og betydning til begivenheder omkring barnet eller den unge. Fortællinger kan ændres. Fagpersoner, der arbejder med børn og unge i udsatte positioner, skal kunne arbejde med resiliens ved hjælp af den narrative tilgang.
- Fagpersonernes specifikke fokus på udviklingsmuligheder og mestringsstrategier i indsatsen over for det enkelte barn eller den enkelte unge skal gå hånd i hånd med fagpersonernes generelle fokus på at styrke børnenes og den unges opvækstmiljøer, herunder udvikling af inkluderende lærings- og udviklingsmiljøer.

2. Værdier - forebyggelse, empowerment og partnerskab, tværfaglighed og flerfaglighed

Børne- og ungeområdet har gennemgået en betydelig udvikling de seneste år. Den 1. januar 2006 trådte anbringelsesreformen i kraft, og den 1. januar 2011 trådte barnets reform i kraft. Begge reformer markerede på flere områder et skifte i holdningen til indsatsen på området. Der blev sat øget fokus på barnet og den unge som subjekt og som medskabere af sin egen virkelighed. Der blev også sat øget fokus på forebyggelse, som alternativ til en anbringelse, og på sammenhæng mellem den almene indsats over for alle børn og unge og den særlige indsats over for børn og unge i udsatte positioner.

Denne strategi bygger på følgende værdier:

- forebyggelse
- empowerment og partnerskab
- tværfaglighed og flerfaglighed

Forebyggelse

Forebyggelse er kernen i alt socialt arbejde. Forebyggelsen betragtes i Gribskov Kommune som en værdi, der kommer til udtryk på forskellig vis i forskellige praksisser.

En pædagog, der leger en sprogligt stimulerende leg med hele børnegruppen med henblik på at støtte et bestemt barns sproglige udvikling, arbejder forebyggende. En lærer, der differentierer sin undervisning for at sikre, at alle elever aktivt kan deltage i og kan få gavn af matematiktimen, arbejder forebyggende. En SSP medarbejder, som inviterer en gruppe unge, der "hænger på et gadehjørne", til at spille basket, arbejder forebyggende. Det er den generelle - almene - forebyggelsesindsats.

Forebyggelsen i arbejdet med børn og unge i udsatte positioner foregår også på mange måder.

Den specifikke indsats i forebyggelsen er rettet mod specifikke målgrupper. Det handler om at hjælpe tidligt og på den måde forebygge brug for mere indgribende foranstaltninger på sigt. Det handler om at skabe udvikling. Det handler om at skabe livsmuligheder, hvor barnet eller den unge støttes i at opnå egne kompetencer til at skabe et godt selvstændigt voksenliv.

Den individuelle indsats i forebyggelsen er rettet mod det enkelte barn eller den enkelte unge. For eksempel kan en rådgiver have et par udviklende samtaler med familien, som betyder, at familien selv kan klare udfordringer derfra. Det kan handle om en teenagerfamilie, hvor teenagerkonflikter har udviklet sig til at fylde det hele i familiens forståelse af sig selv. Eller en skilsmissefamilie, hvor forældrene i en periode modtager råd og vejledning for at komme igennem den krise, som skilsmisse er, og for at kunne samarbejde om barnet eller den unges udviklingsbehov.

Men vi arbejder også forebyggende, når vi anbringer et barn uden for hjemmet, selvom vi ved, at anbringelsen ikke er det bedst tænkelige for et barns udvikling. Anbringelsen kan dog i situationen være det bedst mulige. Vi forebygger nemlig noget, der er værre.

For os handler det om børn og unges trivsel, udvikling og selvstændighed.

Empowerment og partnerskab

Vi arbejder med empowerment og partnerskab som værdi.

Empowerment betyder direkte oversat "at sætte i stand til". Begrebet dækker over processer, hvorigennem mennesker bliver i stand til at modvirke afmagt og afhængighed og udvikler evnen til at forfølge deres egne mål. Målet med empowerment er at understøtte udvikling mod selvstændighed og myndighed.

Som fagpersoner arbejder vi med at understøtte udvikling, så børn og unge kan flytte sig fra de vanskeligheder, de er i, til et sted i deres liv, som de kan udvikle resten af deres liv fra.

Empowerment betyder også, at vi altid arbejder sammen med barnet, den unge og familien i et gensidigt forpligtende partnerskab. At vi arbejder sammen, betyder ikke, at vi blindt følger barnet, den unge eller familiens ønsker. Vi samarbejder med barnet, den unge og familien ud fra vores faglighed og med henblik på at skabe de bedst mulige vilkår for barnet eller den unge.

Vi er i dialog med barnet, den unge og familien. En underretning fortæller om symptomer på, at noget kan være galt. Som fagpersoner lader vi barnet, den unge og familien sætte ord på deres udfordringer og deres løsninger. Vi tilstræber, at barnet, den unge og familien selv kan. Vi støtter dem i at udvikle sig, så de kan selv.

Det gode partnerskab begynder med det første møde. Det handler om at

have klare linier og tydelighed. Vi har forventninger til hinandens bidrag. Vi stiller krav. Det at have forventninger og stille krav er en del af værdigheden i samspillet.

Vores partnerskab med barnet, den unge og familien hviler på og understøttes af et fagligt og organisatorisk partnerskab - et gensidigt forpligtende partnerskab med de myndigheder, organisationer og institutioner, der skal løse opgaverne. Sådan at vi kan præstere en systematisk og helhedsorienteret tilgang, og vi kan skabe mere effektfulde og hurtigere processer. Både i det tidligt forebyggende samarbejde, myndighedsvaretagelsen og i støtte og forandringsarbejdet.

Tværfaglighed og flerfaglighed

Det faglige partnerskab rummer både tværfagligt og flerfagligt samarbejde. Vi værdsætter og vil fortsat udvikle begge samarbejdsformer.

I det tværfaglige samarbejde inddrages forskellige faggrupper fleksibelt i den konkrete indsats. Samarbejdet går således på tværs af faggrænser og traditionelle fagkulturer. Det tværfaglige samarbejde kendetegnes ved, at forskellige faglige perspektiver på opgaven bringes i spil, og samarbejdet rettes mod at finde nye muligheder. I det tværfaglige samarbejde udvikler forskellige faggrupper en fælles tilgang til opgaveløsningen. Det tværfaglige samarbejde kræver, at alle faggrupper kan se sig selv og hinanden som bidragsydere i en større opgave, som for eksempel i arbejdet med familierne i familiebehandlingshuset.

Et flerfagligt samarbejde betegner et samarbejde, hvor forskellige fagpersoner arbejder parallelt med afsæt i egen faglighed. For eksempel at støtten gives ved at en familieterapeut

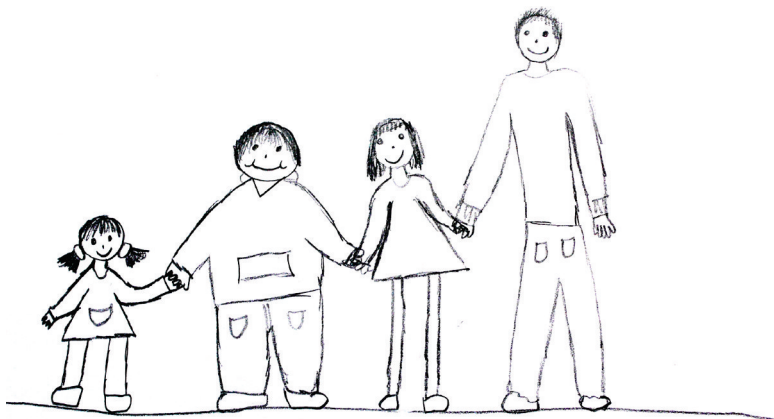
understøtter forældrene i at kunne forvalte forældrerollen, mens en specialpædagog understøtter børnehaven i at skabe et inkluderende fællesskab i forhold til barnet. Flerfagligt samarbejde kræver koordinering og struktur,

så alle arbejder mod fælles mål og kender til hinandens indsatser.

I Gribskov Kommune arbejder vi både tværfagligt og flerfagligt.

MÅLSÆTNINGER

- Som fagpersoner arbejder vi **altid** sammen med barnet, den unge og familien.
- Ethvert samarbejde bygger på klare aftaler om mål, roller og ansvar.
- Børn og unges problemer er forskellige og kommer forskelligt til udtryk fra barn til barn og fra ung til ung. For at kunne understøtte børn, unge og deres familier på en effektiv måde er der brug for, at den kommunale organisation besidder en bred vifte af kompetencer og specialviden inden for forskellige felter. Det er et mål at arbejde med specialisering i kompetenceudvikling hos medarbejdere. Specialisering kan betyde en særlig viden om afgrænset aldersgruppe eller en bestemt problematik. For eksempel spædbørn eller adoptivbørn, etnicitet, skilsmisser, sprog, sundhed, traumer.
- Der arbejdes løbende med organisering og samarbejdsformer for at sikre, at de rette organisatoriske vilkår for at samarbejde både tværfagligt og flerfagligt er til stede i organisationen. Det er et mål at udvikle en organisation, hvor opgaven altid løses i et samarbejde mellem de relevante fagligheder. Formen for samarbejdet vælges ud fra en faglig vurdering af, hvad opgaven kalder på.
- Der udvikles en samarbejdskultur, hvor ingen fagpersoner oplever at stå alene med opgaven. Mødestruktur, kontorfællesskab, kendskab til hinandens arbejde, mulighed for akut sparring, kollegial sparring og sparring med ledelsen, mulighed for supervision bruges til at understøtte den enkelte i at kunne løfte opgaven.
- Den fysiske placering af forskellige tilbud og aktiviteter rettet til målgruppen tænkes i sammenhæng med de allerede eksisterende tilbud i lokalsamfundet, da der på denne måde kan skabe synergi.

3. Myndighedsvaretagelse

At varetage myndighed betyder retten og pligten til at handle i alle de situationer, hvor det skønnes nødvendigt samt i de situationer, hvor lovgivningen pålægger en tilsynsforpligtigelse. Også selvom et barn, en ung eller deres forældre ikke ønsker at vi handler. Den magt, som myndighedsvaretagelsen indebærer, træder derfor tydeligst i karakter i sager om tvangsanbringelse af et barn eller en ung. Derudover udøves en central del af myndigheden i forhold til tilsyn med anbragte børn og unge. Denne myndighedsvaretagelse skal tilrettelægges med fokus på barnets tarv og formål med anbringelsen samt i sin form sikre inddragelse af barnet.

Når vi udøver magt, forvalter vi loven. Derfor skal vi sørge for at udvikle vores organisation, vores metoder og tilbud, så vi til enhver tid kan leve op til loven og dens intentioner.

Et forhold mellem myndighed og borger er et magthold; og derfor et ulige - asymmetrisk - forhold. Det at møde borgeren med forventninger og krav til eget ansvar er en del af værdigheden i samspillet mellem borgeren og os som myndighed.

Vi ønsker at skabe gennemsigtighed omkring udøvelsen af magten ved at udvikle en tydelig organisering og en tydelig faglighed.

En tydelig organisering kendetegnes ved hurtige og effektfulde samarbejdsprocesser mellem de relevante aktører i organisationen. For eksempel mellem en socialrådgiver, der i en given sag handler efter Servicelovens paragraffer, og en psykolog, der i den samme sag handler under Folkeskoleloven. En tydelig organisering karakteriseres også ved, at en borger kan se, hvor beslutningskompetencen til at træffe beslutninger i borgerens sag er placeret i vores organisation.

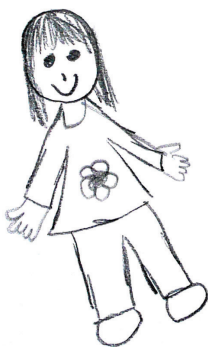
Der skal være fokus på at sikre let tilgængelighed for børn, unge og deres forældre - at skabe én indgang til det offentlige for borgeren.

En tydelig faglighed handler om at kunne begrunde over for borgeren, hvorfor vi vælger at handle, som vi gør. Det betyder ikke, at borgeren vil eller skal blive enig med os. Men borgeren skal vide, hvad vores beslutning bygger på. En tydelig faglighed

handler også om den rette balance mellem hensynet til at skabe helhed, sammenhæng og kontinuitet i et barn eller en unges liv og hensynet til at sikre den bedste faglige ekspertise i opgavevaretagelsen. Opgaven skal skifte hænder, når et skift er fagligt befordrende.

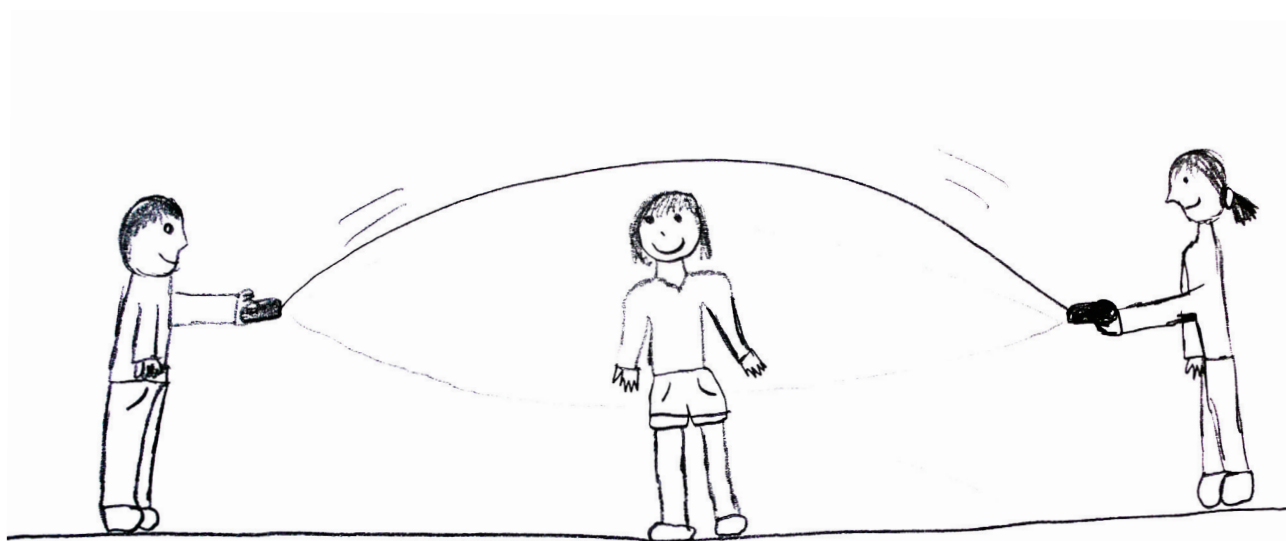
Vi ønsker at styrke myndigheden i det forebyggende arbejde. En undersøgelsesproces - den så kaldte §50 undersøgelse - kan også være motiverende og udviklende. En bekymring kan ændre sig gennem undersøgelsesprocessen, når familien involveres. Når de igennem arbejde med egne fortællinger kan opnå distance til og nye perspektiver på egen situation. Når familiens fortælling ændrer sig i processen til at være en god fortælling. Undersøgelsesprocessen kan derfor i sig selv være forebyggende.

Vi arbejder forebyggende også når vi anbringer et barn uden for hjemmet. Men vi har en ambition om at give effektiv hjælp og støtte til børn og unge i deres daglige miljøer, så nødvendigheden for de mest indgribende foranstaltninger kan forebygges.

MÅLSÆTNINGER

- Det er et mål at sikre systematisk sagsarbejde og udvikling af systematisk inddragelse af børn og unge i forhold til alle beslutninger vedrørende deres situation og udvikling. Der implementeres en fælles, ensartet sagsbehandlingsstandard. Standarden skal bygge på sagsbehandlingens forskellige faser (Sagen starter. Sagen oplyses. Sagen overvejes. Sagen afgøres og meddeles. Der foretages en evaluering og opfølgning.) Der sikres et særligt fokus på, at en afgørelse altid formidles på en måde, så borgeren kan være klar over, at der er tale om en afgørelse, som borgeren skal partshøres i og har mulighed for at påklage.
- Der udvikles en model for intern audit med henblik på at understøtte læring og udvikling af god og fælles sagsbehandlingspraksis.
- En systematisk sagsbehandlingspraksis understøtter et kommunalt mål om digitalisering, og borgernes digitale adgang til egne sager.
- Det er et mål at sikre let tilgængelighed for børn, unge og deres familier og sikre første kontakt, når borgerne henvender sig til kommunen med deres bekymringer.
- Det er et mål at udvikle samarbejde mellem myndighed og støtte og forandringsarbejde med afsæt i effektbestillinger. Den faglige viden og indsigt som er forankret i leverance skal aktivt kunne bruges til forme den bedst mulige indsats. Sådan at der kan leveres det, som opgaven fagligt kalder på. Dette kræver løbende revurdering og videreudvikling af de eksisterende ydelser.
- Der etableres og udvikles et relevant samarbejde med det regionale Børnehus, i sager, hvor der er kendskab til eller mistanke om at et barn eller ung har været udsat for seksuelle overgreb eller vold.
- For at styrke den faglige kvalitet i anbringelser, skal der altid formuleres mål med anbringelsen. Arbejdet hen mod målet samt arbejdets effekter skal løbende dokumenteres og revurderes.
- Det er et mål at tilsyn med anbragte børn og unge lever op til kontinuitet i relation til barnet eller den unge, og at tilsynet medvirker til at sikre kvaliteten i anbringelsen. Tilsynet skal altid inddrage barnet/den unge og familiens perspektiv.

4. Støtte og forandringsarbejde

Der er forskellige årsager til, at et barn/en unge ikke trives og ikke udvikler sig. Barnets og den unges trivsel er forbundet med forhold i familien, i netværket og i lokalmiljøet. Derfor er der brug for forskellige indsatsområder og forskellige indsatstyper, for en bred vifte af tilbud og metoder.

Der er ofte behov for at indsatser retter sig mod både barnet/den unge og familien. For at barnet/den unge kan hjælpes bedst, når fællesskaber omkring barnet/den unge inddrages og styrkes. Somme tider kan støtte og forandringsarbejde rettes primært mod forældrene, fordi barnet/den unge hjælpes bedst ved at udvikle forældrenes evne til at tage sig af barnet/den unge. Somme tider kan støtte og forandringsarbejde have største effekt, når dette arbejde foregår inden for rammerne af et gruppetilbud. På den måde kan barnet/den unge udvikle sig i relationer og samspil med andre.

Den faglige indsats over for et barn, en ung og en familie bør tilrettelægges med respekt for helheden i deres liv. Alle relevante fagligheder skal bidrage til udvikling af støtten og samarbejdet om forandringsarbejde. De fagpersoner, som arbejder direkte med barnet, den unge og familien skal kunne hente støtte og hjælp via sparring, konsultation og supervision.

Planlægning, tilrettelæggelse og gennemførelse af støtte og forandringsarbejde skal løbende udvikles. Udfordringer omkring familier, børn og unge ændrer sig meget hurtigt. Det, som er høj kvalitet på et givet tidspunkt, kan, hvis vi bare fortsætter med at gøre det samme, hurtigt blive til dårlig kvalitet. Fordi alt andet har ændret sig.

Medarbejderne er centrale aktører i udvikling af praksis inden for støtte

og forandringsarbejde. Derfor skal organisatoriske forbindelser og arbejdsprocesser sikre mere effektfulde og hurtigere samarbejdsprocesser mellem

myndighed og de medarbejdere, som arbejder med støtte og forandringsarbejde.

MÅLSÆTNINGER

- Der skal sikres koordinering og samarbejde om den samlede indsats over for børn, unge og familien i sager, hvor der er flere indsatser og flere fagpersoner er på spil. Dette fordrer udvikling af organisering og praksis, som understøtter effektfulde og hurtige koordineringsprocesser. Også i forhold til samarbejde med eksterne samarbejdspartnere.
- Der er fokus på forælderrollen for kommende og nybagte forældre, som selv befinder sig i en udsat position. Der samarbejdes målrettet om at styrke disse forældres forudsætninger for at give barnet omsorg og pleje.
- Det eksisterende koncept for handleplaner og praksis for anvendelse af handleplaner skal kvalificeres og udvikles videre. En handleplan skal skabe klarhed over aftaler om mål, ønskede effekter, den aftalte ansvars- og rollefordeling. Konceptet for handleplaner skal understøtte arbejde ud fra det værdimæssige afsæt i systemisk og narrativ tilgang.
- Der udvikles et fagligt partnerskab mellem relevante samarbejdspartnere om særlig indsats over for børn og unge, der ikke kommer i skole.
- Det er et mål at udvikle en organisatorisk praksis for **både** at igangsætte **og** afslutte tiltag og tilbud.

Litteratur

Gribskov Kommune: **Børne- og Ungepolitik (2007)**

Gribskov Kommune: **Strategi for inklusion (2012)**

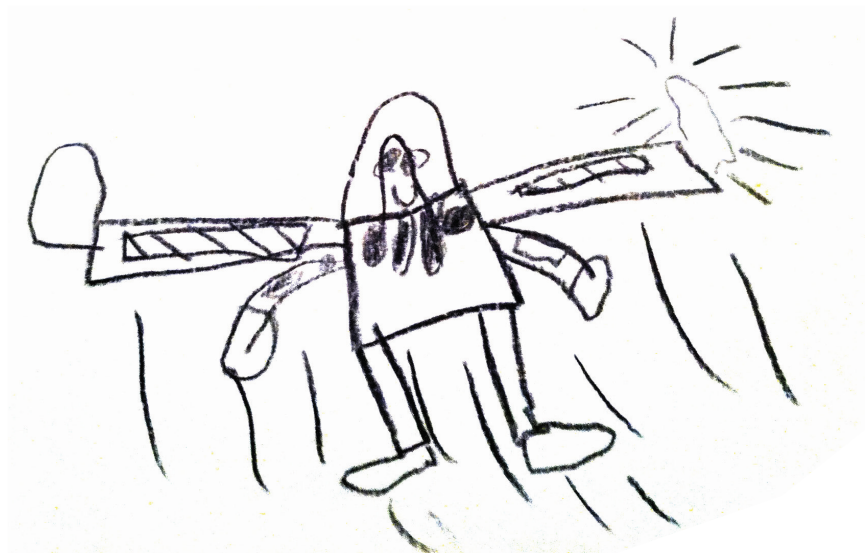
Håndbogen om Barnets Reform (2011) Publikation er udgivet af Servicestyrelsen

Ottosen, Mai Heide et al. (2010): **Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel.** SFI - Det Nationale Forskningscenter

Vidensportal om udsatte børn og unge (www.vidensportal.servicestyrelsen.dk)

Ploug, Niels (2007): **Socialt udsatte børn. Identifikation, viden og handlemuligheder i daginstitutioner.** SFI - Det Nationale Forskningscenter

Serviceloven. LBK nr. 810 af 19/07/2012

Gribskov Kommune

Rådhusvej 3
3200 Helsingør
Tlf: 7249 6000

www.gribskov.dk